

Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Gymnasieskola	Lundellska skolan Lägerhyddsvägen 36 och 2 018-7279900 kontakt@lundellska.se
Ansvarig för planen Rektor:	Stefan Nyhem 070-5541385 Stefan.nyhem@uppsala.se
Planens giltighetstid:	2023-06-16 till 2024-06-16

Inledning

Lundellska skolan, även kallad "Skrapan", är en kommunal gymnasieskola i Uppsala som grundades 1892 och som i nuläget består av cirka 1300 elever. I augusti 2023 flyttar Lundellska skolan sina lokaler till nyrenoverade lokaler i Polacksbacken. I första etappen flyttar Ekonomiprogrammet, Samhällsvetenskapsprogrammet och Resursenheten. Sam-och ekonomiprogrammet startar i de nya lokalerna höstterminen 2023 medan resursenheten planeras flytta runt årsskiftet. Till hösten 2024 är även huset med laborationssalar och vårdssalar färdigrenoverat och då flyttar naturvetenskapsprogrammet samt vård och omsorgsprogrammet in på den nya skolan. Läsåret 23/24 blir alltså ett övergångsår när en del av skolan är kvar i den gamla skolbyggnader och en del i de nya byggnaderna 200 m därifrån.

Skolans valbara program är Samhällsvetenskapsprogrammet, Naturvetenskapsprogrammet, Ekonomiprogrammet, Musikklass, Resursenheten Lundellska skola, Vård och omsorgsprogrammet och Introduktionsprogram (IMA) där varje program har ett eget arbetslag med pedagoger. Skolan har ett elevhälsoteam bestående av speciallärare, skolsköterskor, studie- och yrkesvägledare, skolpsykolog samt skolkuratorer. Skolans ledning består av vår enhetsrektor, fyra programrektorerna och fem biträdande skolledare.

Syfte

Syftet med arbetet mot diskriminering och kränkande behandling är att skydda barn och elever mot kränkningar av deras värdighet.

Denna plan omfattar Lundellska skolans främjande, förebyggande och åtgärdande arbete mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, samt en utvärdering av föregående års plan. Kort sammanfattning av lagstiftning och begreppen diskriminering, trakasserier och kränkande behandling tas också upp i denna plan.

Lagstiftning

Diskriminering och trakasserier regleras i Diskrimineringslagen (2008:567) och kränkande behandling i Skollagen (2010:800). Arbetet tar utgångspunkt i FN:s konvention om barnets rättigheter. Utrednings- och åtgärdsskyldighet föreligger för skolan vid kännedom eller påtalande av diskriminering och kränkande behandling. Om skolan inte vidtar skäliga åtgärder, brister i dokumentation eller om skolans plan inte lever upp till lagstiftningens krav, kan huvudman åläggas att betala skadestånd eller diskrimineringsersättning till utsatt elev.

Diskriminering

Diskriminering är enligt lagstiftning när skolan på osakliga grunder missgynnar eller negativt särbehandlar en elev kopplat till en eller flera diskrimineringsgrunder. Dessa grunder är kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck och ålder.

Trakasserier

Trakasserier är uppträdanden som kränker en elevs värdighet. För att klassas som trakasserier skall uppträdandet ha samband med en eller flera diskrimineringsgrunder. Trakasserier kan

vara fysiska, verbala, psykosociala eller ske via texter och bilder. Såväl elever som skolpersonal kan göra sig skyldiga till trakasserier.

Kränkande behandling

Kränkande behandling är i likhet med trakasserier, uppträdanden som kränker en elevs värdighet fysiskt, verbalt, psykosocialt eller genom texter och bilder. Skillnaden är att kränkande behandling inte kopplas till diskrimineringsgrunder. Såväl elever som skolpersonal kan göra sig skyldiga till kränkande behandling. Mobbning kan ses som en form av kränkande behandling, som innebär ett upprepat negativt beteende mot en elev.

Barnkonventionen – svensk lag

Barnkonventionen ger en definition av vilka rättigheter som borde gälla för alla barn i världen. Sverige ratificerade Barnkonventionen 1990 och 1 januari 2020 blev Barnkonventionen lag. Detta innebär att Barnkonventionen tas in i den nationella lagstiftningen. Den får därmed samma rättsliga status som andra nationella lagar. Artiklar i Barnkonventionen som är speciellt viktiga i arbetet för att förebygga kränkande behandling och diskriminering är Artikel 2: Rätten att inte diskrimineras utifrån ras, hudfärg, kön, språk, religion, politiska eller annan åskådning, nationella, etniska eller sociala ursprung, egendom, funktionsnedsättning, börd eller ställning i livet.

Skolans arbete

Skolans arbete mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling kan beskrivas utifrån tre olika nivåer; främjande, förebyggande och åtgärdande insatser.

Främjande arbete

Det främjande arbetet riktas mot alla elever utan förekommen anledning, som en naturlig del i skolans verksamhet. Det arbetet ska genomföras av alla vuxna på skolan, i alla möten med eleverna.

Förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet utgår ifrån riskfaktorer som identifierats vid kartläggning och nulägesanalys på skolan. Arbetet kan omfatta såväl enskilda grupper, som gemensamma insatser för hela verksamheten.

Det förebyggande arbetet görs i fyra steg.

1. Kartläggning/undersöka risker för diskriminering och kränkande behandling.
2. Nulägesanalys av orsakerna till riskerna.
3. Sätta upp mål och genomföra åtgärder för att förebygga diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter.
4. Följa upp och utvärdera arbetet i denna plan.

Åtgärdande arbete

Med åtgärdande arbete menas hur och vem på skolan som agerar när något skett.

Vid misstanke eller påtalande av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling föreligger en skyldighet att skyndsamt påbörja en utredning, utan krav på bevisbörd.

Åtgärdande arbete; skolans rutiner

Samtliga vuxna på skolan har ett ansvar för att arbeta mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Elevhälsan har en viktig roll som stödande och vägledande i det arbetet.

1. Mentor eller annan berörd personal gör en första kartläggning av situationen och informerar berört elevhälsoteam. All kartläggning och information samt alla kontakter som tagits ska skriftligen dokumenteras.
2. Mentor i samråd med elevhälsoteam och programrektor/biträdande skolledare överlägger om vidare eventuell kartläggning och vem som ska samtala med berörda parter beslutas. De kommer också överens om vem som kontaktar vårdnadshavare då elev är omyndig.
3. Beslut om vilka åtgärder som ska vidtas tas utifrån kartläggningen samt efter kontakt med berörda. Det ska bestämmas i varje ärende om åtgärder behöver vidtas på individ-, grupp- och/eller skolnivå. Om behov finns upprättas ett åtgärdsprogram.
4. Om ovanstående åtgärder är otillräckliga kallas berörda till en elevvårdskonferens. Rektor deltar om det bedöms nödvändigt.
5. Kontinuerliga uppföljningar som är programrektors/biträdande skolledares ansvar, om ej annat överenskommit, hålls med berörda. Uppföljningarna syftar till att följa det akuta skedet i ärendet samt till att följa upp den långsiktiga planeringen. Den utsattes upplevelser av situationen är utgångspunkten för det fortsatta arbetet. Möten, utredning, alla kontakter och åtgärder dokumenteras skriftligen av den personal som är inblandad.
6. Bedömning görs vid varje ärende om anmälan behöver göras till socialtjänsten, polisen eller till arbetsmiljöverket. Skolan kan dock aldrig från säga sig ansvaret att fortsätta arbetet att uppmärksamma, utreda och åtgärda fall av kränkande behandling.

Denna rutin gäller även om personal har kränkt en elev, det som skiljer är att om utredningen kommer fram till att en kränkande behandling förekommit ska rektor då kontakta HR center. Utifrån ärendets art tas det upp för bedömning av eventuella arbetsrättsliga åtgärder.

Elever uppmanas ta kontakt med mentor eller annan personal om de själva eller någon annan blivit utsatta för kränkande behandling. Vårdnadshavare uppmanas att ta kontakt med skolan vid misstanke om att deras barn eller någon annan av skolans elever blivit utsatt. Önskar du som vårdnadshavare eller elev lämna synpunkter på skolans arbete mot kränkande behandling går ni in på Lundellska skolans hemsida under rubriken "För elev"/"För vårdnadshavare". Under "Likabehandling" finns länk till Uppsala kommuns "Synpunkter eller klagomål".

Ansvar och delaktighet

Elever

Elevernas deltagande i det förebyggande arbetet är viktigt och delaktighet ska ingå i likabehandlingsarbetet. Eleverna är engagerade på olika sätt, bland annat genom att de medverkat i flera enkäter och undersökningar. Skolans elevkår arbetar aktivt för ett positivt klimat på skolan, tex genomförs Feelgood-veckan i samarbete med elevhälsan. Skolan och elevhälsan har ett årshjul med planerade aktiviteter där tex skolsköterskorna går ut i klass och har hälsodialog och skolkuratorerna har workshop om sociala medier. Klassrådstiden varje vecka utnyttjas bl.a till att genomföra värderingsövningar (se under rubriken "mentor").

Skolpersonal

Arbetslagen lyfter upp arbetet och rutiner kring kränkande behandling. Där görs en regelbunden uppföljning om ”läget i laget” – dvs vad har personalen sett och hört sedan sist. Anmäla kränkningar enligt gällande rutin.

Mentor

Samtliga klasser på skolan har klassrådstitid en gång i veckan. Under den tiden får mentorerna tillsammans med sina elever möjlighet att diskutera demokratifrågor, öka förståelsen för diskrimineringsgrunderna och genomföra andra värderingsövningar för att förebygga olika former av kränkningar. Mentorerna har regelbundet mentorsamtal med sina mentorselever där finns möjlighet för mentor att fånga upp om något inte stämmer.

Elevhälsan

Skolans elevhälsa arbetar för att göra sig tillgängliga, både i sin profession och som en vuxen ”servicefunktion”. Många elever vänder sig dit på ett naturligt sätt i sin skolvardag, vilket bidrar till att utveckla tilliten till vuxna. Det fungerar också kompensatoriskt eftersom alla elever inte har samma tillgång till vuxenstöd i sin vardag utanför skolan.

Skolledning

Skolledningen möjliggör arbete med detta genom att prioritera tid och resurser. De ger vid behov vårdnadshavare viktig information via mejl eller Unikum, och på föräldramöten om läget på skolan.

Kartläggning och nulägesanalys

Skolans nulägesanalys

Skolan gör ständiga reflektioner och analyser av läget på skolan baserat på observationer och samtal i olika former med eleverna i det dagliga arbetet.

I arbetet med kartläggning och nulägesanalys har följande genomförts:

- Utvecklingssamtal hålls en gång per termin med varje elev och om vårdnadshavaren önskar det dennes vårdnadshavare. För myndig elev inbjuds vårdnadshavare att delta om eleven är positiv till detta
- Skolsköterskan erbjuder alla elever i åk 1 hälsosamtal. I dessa samtal uppmärksammas även elevens psykosociala situation.
- Personal tillsammans med elever har tagit fram underlag för trygga och otrygga platser på skolan, detta gjordes förrförra året men inte detta år. Skolans ambition är att göra det varje år.
- Elevvårdshälsoteamet (skolledare, skolkurator, skolpsykolog, skolsköterska, specialpedagog/speciellärare och studie- och yrkesvägledare) har regelbundna möten varje vecka men kan vid behov träffas i akuta situationer.
- Studiesamtal hålls av mentorer regelbundet under läsåret.

- Klassråd
- Enkätundersökning görs varje år med elever och personal (*Liv och hälsa-vartannat år, Utbildningsförvaltningens elevenkät, Skolinspektionens enkät samt medarbetarundersökningen*)

Kort sammanfattning av nulägesanalys utifrån enkäter och observationer

Tryggheten ökar med 1,8% till 96,8% vilket får ses som ett gott resultat. Skoljämförelse vad gäller trygghet ger att Lundellska skolan ligger i topp. Medel för kommunala skolor 95% och för fristående 89%

På påståendet ”*Jag känner mig trygg i skolan*” svarar 96% av alla elever ”stämmer helt och hållet” eller ”stämmer ganska bra”. Resultatet på påståendet visar ingen skillnad mellan könen, det skiljer sig något mellan programmen men inget som sticker ut markant. NO och EK svarar i högre utsträckning ”stämmer helt och hållet” och SAM och VO svarar i högre utsträckning ”stämmer ganska bra”.

Sociala medier har numera en framträdande roll i ungdomars vardagliga liv och en risk som skolan identifierat är de kränkningar som främst sker mellan elever på sociala medier utanför skoltid, samt att elever behöver mer guidning i ämnet samtycke och relationer.

Mål och uppföljning

Målen tas fram utifrån kartläggningar och den nulägesanalys som gjorts. Utifrån klassråd, elevsamtal och enkätresultat formar skolans personal i samråd med eleverna mål för att förbättra elevernas upplevda känsla av trygghet och trivsel på Lundellska skolan. Uppföljning av planens mål sker årligen och utifrån denna upprättas en ny plan. Ansvarig för detta är skolans rektor. Nedan följer en utvärdering av föregående års mål följt av kommande års konkreta åtgärder/mål.

Konkreta åtgärder utifrån årets undersökning och utvärderingen av föregående års plan

Åtgärd	Mål att uppnå/önskvärd effekt	Ansvar/person	Tidsplan	Uppföljning när och hur
Fortsatt information om sociala medier ut i alla åk 1 klasser. Genomförs i samarbete mellan elevhälsan och mentorerna.	Större kunskap hos elever om vad kränkningar inom sociala medier är, hur de kan bemöta det och hur de kan anmäla.	Mentorer åk 1 Skolkuratorer	Läsåret 2023/24	Juni 2024

Fortsatt arbete med kontinuerliga studiesamtal. Ta reda på hur vi kan förbättra studiesamtalen ytterligare. Förstelärarna kommer att genomföra en undersökning/utvärdering av dessa samtal under vårterminen.	Kartlägga hur vi kan utveckla/förbättra dessa samtal ytterligare. Samtalen är i grunden tänkt för att skapa närmare relationer till eleverna och på så sätt snabbt få vetskap om något händer i hans skolsituation som vi bör agera på.	Förstelärare Mentorer	Läsåret 2023/2 4	Juni 2024
Fortsatt tätt samarbete mellan arbetslag och elevhälsoteam. Elevhälsan ska röra sig mer ute i klasserna och i verksamheten	Trygga elever och göra elevhälsan mer "känd" och nå ut med professionernas kunskap till så många som möjligt.	Elevhälsa	Läsåret 2023/2 4	Juni 2024
Fortsatt arbetet med att alla åk 2 elever skall genomgå utbildning i samarbete med Fredens hus och Uppsala kvinnojour om samtycke och relationer. Undersöka om det finns möjlighet och intresse att i vissa ämnen arbeta med och prata om samtycke ute i klasserna i ett samarbete med elevhälsan.	Större kunskap och ökad förståelse för komplexiteten i relationer och samtycke. Vad är ok eller inte för just mig. Ökad och fördjupad kunskap när samtalet fortsätter även i klassrummet.	Arbetslag Ämneslärare Elevhälsa	Läsåret 2023/2 4	Juni 2024
Förankra denna plan mot kränkande behandling hos eleverna genom att mentorerna visar dem en PowerPoint där planens viktigaste delar sammanfattats, samt en workshop om begreppen diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.	Säkerställa att samtliga elever får kännedom om skolans förebyggande och åtgärdande arbete mot kränkningar. Att planen blir ett levande dokument som alla har kännedom kring.	Elevhälsa Mentorer	Läsåret 2023/2 4	Juni 2024

UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING

Uppföljning och utvärdering sker kontinuerligt under terminen: Sociala medier följs upp kontinuerligt varje år efter genomfört moment/klass. Arbetet med samtycke och relationer följs även de upp efter genomfört moment och utvärderas med respektive klass samt berört program/arbetslag. Studiesamtalen utvärderas i MUG årligen. Samarbetet mellan arbetslag och elevhälsa följs upp och utvärderas på både APT och medarbetarsamtal årligen.

Nedan följer en uppföljning av föregående års åtgärder.

Periodens åtgärder	Målet med åtgärden/önskvärd effekt	Effekt/hur blev det
Fortsatt information om sociala medier ut i alla åk 1 klasser. Genomförs i samarbete mellan elevhälsan och mentorerna.	Större kunskap hos elever om vad kränkningar inom sociala medier är, hur de kan bemöta det och hur de kan anmäla det.	Har genomförts i vissa klasser men målet är att nå ut till alla åk 1. Prioriterat mål även läsår 23/24.
Fortsatt arbete med kontinuerliga studiesamtal.	Skapa närmare relationer till eleverna och på så sätt snabbt få vetskap om något händer i hens skolsituation som vi bör agera på.	Studiesamtal har genomförts men behov finns att utvärdera dessa samtal. Frågor som: ”Kan vi utveckla samtalen ytterligare?”, ”Finns behov av vidare samtalsutbildning?” vill vi ha svar på. Detta kommer vara prioriterat mål 2023/24.
Fortsatt tätt samarbete mellan arbetslag och elevhälsoteam. Elevhälsan ska röra sig mer ute i klasserna och i verksamheten.	Snabbt identifiera konflikter och trygga eleverna.	Skolsköterskorna har under föregående läsår börjat med klassrumsarbete (hälsodialog med åk 1). Skolkurator har även träffat åk 1 för workshop om sociala medier. Studie- och yrkesvägledare har också varit ute i klasserna och gett information till eleverna. Elevhälsans klassarbete finns uppskrivet i ett gemensamt årshjul. Fortsatt prioriterat mål läsår 23/24.
Fortsatt arbetet med att alla åk 2 elever skall genomgå utbildning i samarbete med Fredens hus och Uppsala kvinnojour om samtycke och relationer.	Större kunskap och ökad förståelse för komplexiteten i relationer och samtycke. Vad är ok eller inte för just mig.	Genomfördes i de flesta åk 2-klasserna. Nå ut med kunskap om samtycke till fler elever kommer vara ett av målen även läsår 23/24.

